Aanpak Straatintimidatie

Actieplan Utrecht 2022–2026

Gemeente Utrecht

utrecht.nl/
straatintimidatie

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 4

2. Uitgangspunten, doelstellingen, pijlers en structuur 6
- Structuur 7

3. Pijlers 8
- I. Bewustwording en normstelling 9
- II. Aanpak op straat 11
- III.Aanpak dader 13
- IV.Ondersteuning slachtoffer 13

4. Planning 14

5. Financiële paragraaf 16

6. Bijlagen 18
- Bijlage 1: Samenvatting 19
- Bijlage 2: Wat doen we allemaal al? 20
- Bijlage 3: Relevante organisaties 21

Voorwoord

Utrecht is een bruisende stad waarin iedereen veilig zichzelf moet kunnen zijn. Straatintimidatie hoort niet thuis in Utrecht. In het nieuwe coalitieakkoord is het belang van het aanpakken van dit grens-overschrijdende gedrag in de openbare ruimte specifiek benoemd. De verhalen van vooral meisjes en vrouwen die zich onveilig voelen in de openbare ruimte gaan mij als vrouw en moeder aan het hart. Te meer wanneer zij daardoor hun gedrag moeten aanpassen. Door gesprekken met melders van straatintimidatie ben ik me nog meer bewust van de dringende noodzaak tot actie. Het is tijd om de laconieke houding in de maatschappij rondom dit onderwerp te door-breken en een nieuwe koers in te zetten. We accepteren dit gedrag niet. Van niemand en naar niemand. De aanpak straatintimidatie richt zich voor een groot deel op (potentiële) daders en betrekt jongens en mannen actief. Niet de slachtoffers, maar de daders moeten hun gedrag aanpassen. Dit maken we zichtbaar op een prikkelende en soms schurende manier. We moeten in de stad met elkaar in gesprek blijven over hoe we met elkaar willen omgaan en allemaal onze rol hierin pakken. Iedereen kan een bijdrage leveren. Mannen én vrouwen, omstanders, sleutelpersonen en professionals (al dan niet op straat). Alleen samen kunnen we bereiken dat grensoverschrijdend gedrag niet meer als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Dit vergt echter een lange adem en langjarig een voortdurende inzet. Alleen zo blijft Utrecht een veilige stad voor iedereen, ongeacht uiterlijk, geslacht, beperking, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, ras, godsdienst, levensovertuiging of politieke gezindheid.

Sharon A.M. Dijksma,
Burgemeester van Utrecht

1. Inleiding

Helaas is het niet voor iedereen vanzelfsprekend om ontspannen gebruik te maken van de openbare ruimte. Uit angst om geconfronteerd te worden met intimiderend of grensoverschrijdend (seksueel) gedrag passen (potentiële) slachtoffers hun gedrag of kleding aan, vermijden ze bepaalde locaties of sociaal contact. Ze worden in hun bewegingsvrijheid beperkt. Het is een grote prioriteit van het college van burgemeester en wethouders om Utrecht voor iedere inwoner een veilige stad te laten zijn. We lanceren daarom een stevig actieplan om ongewenst en intimiderend gedrag de komende jaren stevig aan te pakken. We gooien het hierbij over een andere boeg: niet het slachtoffer, maar de (potentiële) dader staat centraal in de langjarige aanpak. We pakken het probleem bij de wortels aan in plaats van symptomen te bestrijden. Daarom richten we ons op het wegnemen van de legitimatie van grensoverschrijdend gedrag door bewustwording: dit gedrag is niet normaal. We betrekken jongens en mannen actief en waar nodig stellen we grenzen en daarnaast bieden we ook perspectief. Tegelijk is het wel van belang om slachtoffers handvatten te blijven geven en het makkelijker te maken om incidenten te melden.

Een veilige stad voor iedereen

We zijn ons ervan bewust dat discriminatie ook een vorm van grensoverschrijdend gedrag is en dat er hierdoor een grijs gebied en een zekere overlap zit tussen straatintimidatie en discriminatie op straat. Dit kan hetzelfde intimiderende en onveilige effect op mensen hebben. De Utrechters die discriminatie ervaren, ervaren dit het vaakst op straat en op werk, stage of tijdens een sollicitatie. Dit kan ervoor zorgen dat mensen zich aanpassen. Denk bijvoorbeeld aan homoseksuele stellen die niet hand in hand durven te lopen. Om straatintimidatie te voorkomen is dan ook een stevige inzet op een inclusieve stad nodig waarin gelijkwaardigheid en een positieve norm de boventoon voert. We leggen daarom nadrukkelijk de verbinding met de inclusie-aanpak.

Ons actieplan richt zich grotendeels op het tegengaan van intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag tegen meisjes en vrouwen in de openbare ruimte, omdat dit het vaakst voorkomt en omdat dit de plekken zijn waar wij als gemeente, samen met onze partners, daadwerkelijk actie kunnen ondernemen.[1] Dit laat onverlet dat er onverminderd aandacht blijft voor andere slachtoffers zoals LHBTI+ en inwoners met een zichtbare geloofsovertuiging. Ook zijn we ons ervan bewust dat grensoverschrijdend gedrag op andere plekken dan alleen de openbare ruimte plaatsvindt.[2] We hebben daarom in onze stad veel aandacht voor het voorkomen van discriminatie, grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Zo werken we in Utrecht niet alleen aan een veilige cultuur in de openbare ruimte, maar ook op onze scholen, met studenten(verenigingen), tijdens het uitgaan, op de sportparken en in huiselijke sfeer. We zijn ervan overtuigd dat onze aanpak van straatintimidatie bijdraagt aan de veiligheid van elke inwoner en dat we hiermee samen zorgdragen voor een veilige stad

1 Dit blijkt uit het Onderzoek Straatintimidatie 2019 en recente meldingen van straatintimidatie via het meldpunt Straatintimidatie Utrecht.

2 Utrecht Monitor 2019

waar geen plaats is voor intimidatie en grensoverschrijdend seksueel gedrag en geweld.

Samen met onze partners

We zien dat er in onze stad veel partners vanuit verschillende invalshoeken zich met deze problematiek bezighouden en er veel kennis en expertise aanwezig is bij verschillende professionals en organisaties. In Utrecht wordt breed en langjarig ingezet op het creëren van een pedagogisch en sociaal veilig klimaat om respectvol en vreedzaam met elkaar om te gaan. Naast tal van fysieke en sociale (beleids)maatregelen en -initiatieven die zich (in)direct richten op ondersteuning en verbetering van de veiligheid in de openbare ruimte, zijn er ook veel verschillende educatieve en sociale maatregelen die zich meer richten op sociale veiligheid. Enkele voorbeelden hiervan zijn opgenomen in Bijlage 2.

We willen alle kennis en expertise bundelen in onze aanpak en we betrekken aanvullend en waar nodig ook nieuwe partijen. Zodat we het over een nieuwe boeg kunnen gooien met een dadergerichte aanpak, waarbij we ook voortbouwen op de inspanningen die al gedaan zijn in onze stad om respectvol en vreedzaam met elkaar om te gaan. Een aanpak waarvan ieder uit zijn eigen verantwoordelijkheid zijn rol kan pakken. Straatintimidatie gaat ons namelijk allemaal aan en hoort niet thuis in een stad als Utrecht.

Leeswijzer

Dit actieplan loopt van 2022 tot 2026 en beschrijft de doelstellingen en op hoofdlijnen de maatregelen en acties die we gaan inzetten en een korte financiële paragraaf. In de bijlagen staat een samenvatting, wordt beschreven wat we al doen in Utrecht en worden relevante maatschappelijke partners en organisaties benoemd.

2. Uitgangspunten, doelstellingen, pijlers en structuur

Met onze aanpak willen we intimidatie en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag terugdringen zodat iedereen ongehinderd gebruik kan maken van de openbare ruimte ongeacht wie ze zijn of hoe ze eruitzien. Centrale uitgangspunten zijn dat we de wijken in gaan en met bewoners aan de slag gaan, dat we deskundigheid bevorderen en dat de focus op mannen en jongens ligt, aangezien zij overwegend vaak de daders van dit grensoverschrijdend en intimiderend gedrag zijn. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande programma's en aanpakken en samengewerkt met een groot netwerk.

De omschrijving van straatintimidatie in Utrecht is ongewenst gedrag (verbaal, non-verbaal en fysiek, al dan niet seksueel) gericht tegen individuen en/of groepen in de openbare ruimte, door een veroorzaker die op een ongewenste manier de openbare ruimte opeist of ideeën en normen uit-/oplegt aan een ander, waardoor de persoon die ermee te maken krijgt zich angstig/onveilig voelt en beperkt wordt in vrijheid/doen en laten.

Actief betrekken van jongens en mannen

Hoewel het iedereen kan overkomen en het in alle gevallen onacceptabel is, komen vooral meisjes en vrouwen in aanraking met intimidatie en grensoverschrijdend (seksueel) gedrag. De talloze voorbeelden van schandalen en incidenten die voorbij zijn gekomen, geven aan dat dit een hardnekkig en diepgeworteld maatschappelijk probleem is waar we als samenleving maar moeilijk doorheen kunnen breken. Uit recent onderzoek van het CBS blijkt dat in de vier grote steden

maar liefst gemiddeld 77 procent van de (jonge) vrouwen de afgelopen twee jaar in aanraking is gekomen met straatintimidatie. Ook blijkt dat mannen vaak de dader zijn van dit gedrag. Dat de meeste daders mannen zijn betekent niet dat alle mannen daders zijn, maar wel dat alle mannen een belangrijke schakel vormen bij het tegengaan van intimidatie, grensoverschrijdend gedrag en geweld tegen vrouwen.[3] Door ze actief te betrekken maken we ze deel van de oplossing. Daarnaast houden we aandacht voor de man als slachtoffer.

Doelstellingen en pijlers

Onze doelstellingen zijn als volgt:

- Tussen 2022 en 2026 hebben we het merendeel van de inwoners van Utrecht, (o.a. professionals, vrijwilligers, sleutelpersonen, beleidsmakers, ouders, jongeren en activisten) bereikt met onze aanpak en is het voor iedereen duidelijk wat intimiderend en seksueel grensoverschrijdend gedrag betekent, hoe hiermee om te gaan en dat het niet wordt geaccepteerd.
- Verschillende partijen in de stad werken ieder en met elkaar aan een veiligere stad, waarbij het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag een onderdeel is.

Zoals gezegd vraagt het tegengaan van straatintimidatie voor langere tijd aandacht en de beste kans van slagen biedt een samenhangend pakket aan maatregelen en beleid dat is gericht op voorkomen, ingrijpen en ondersteunen. Daarom zetten we stappen op de volgende pijlers:

I. Bewustwording en normstelling;
II. Aanpak op straat;
III. Aanpak dader;
IV. Ondersteuning slachtoffers.

In het volgende hoofdstuk worden de maatregelen en acties per pijler beschreven.

Structuur

Platform Straatintimidatie

Het Platform Straatintimidatie, ingericht met als doel kennis uitwisselen over straatintimidatie met interne en externe[4] partners van de gemeente, wordt uitgebreid met verschillende deelnemende organisaties. Daarbinnen vindt structureel overleg plaats om de acties te bespreken, te evalueren en waar nodig bij te sturen[5].

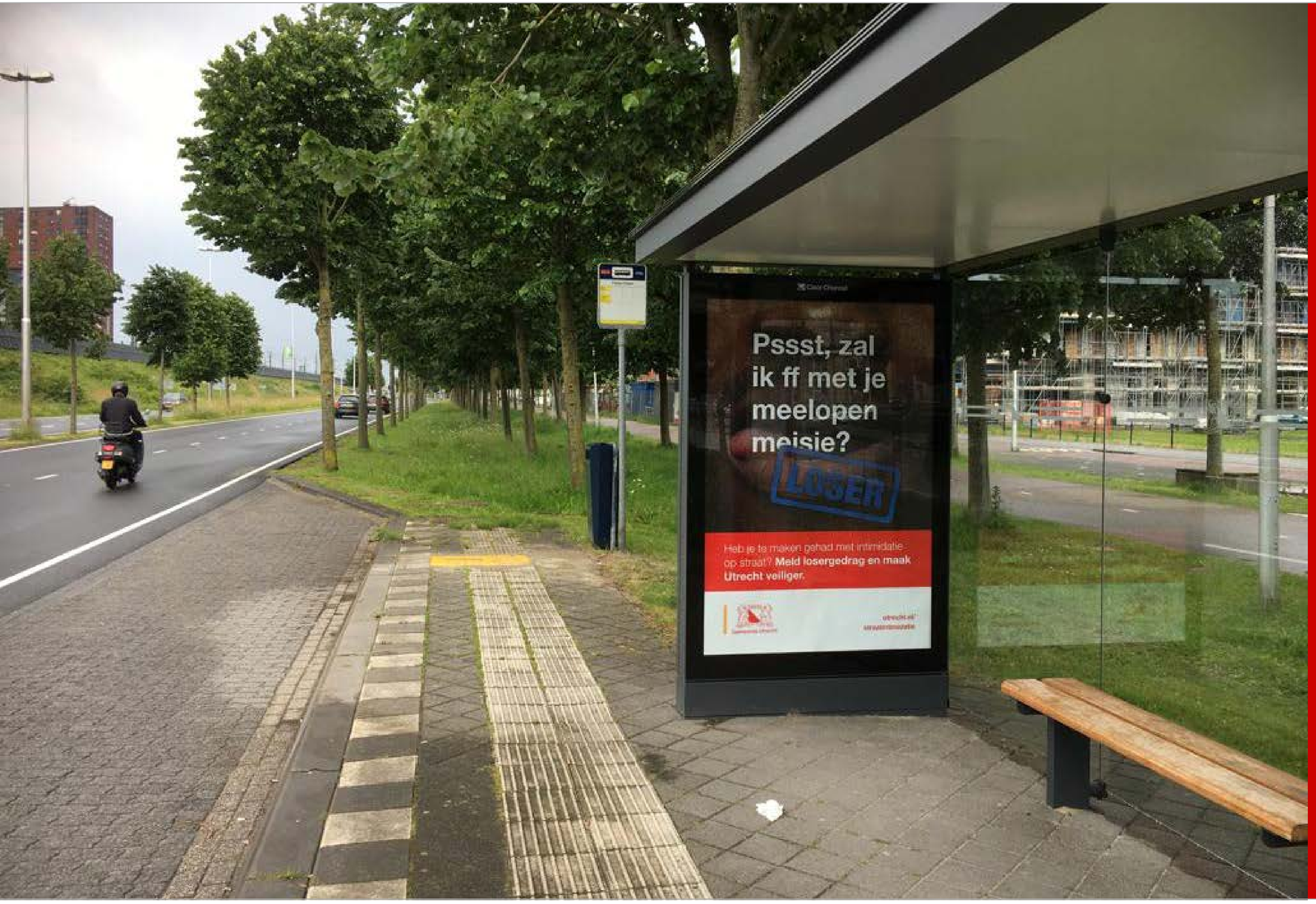
Klankbordgroep

Met professionals en deelnemers aan het Veilige Steden-initiatief worden kennis van best practices gedeeld en waar mogelijk wordt samen opgetrokken. In dit overleg nemen onder andere de G4 gemeenten en Tilburg deel. Daarnaast wordt informatie ingewonnen bij kennisorganisaties als Rutgers. Waar nodig en gewenst wordt aangesloten bij bijeenkomsten die vanuit het Rijk worden georganiseerd op het vlak van straatintimidatie.

3 Onderzoek Straatintimidatie 2019 Utrecht:
De dader(s) waar respondenten naar eigen zeggen ervaring mee hebben, is in ongeveer twee derde van de gevallen een man/jongen (69%) of een groep mannen/jongens (65%). Gemengde groepen (7%), een vrouw/meisje (6%) of een groep vrouwen/meisjes (3%) zijn volgens de respondenten die ervaring hebben met straatintimidatie veel minder vaak dader(s) van straatintimidatie. Tot slot geeft 2% van de respondenten aan dat zij dit niet weten. (p.14)

4 Het platform wordt uitbereid met deelnemende organisaties. De volgende partners nemen hier deel aan: Pretty Woman, Jou, Art 1 MN, Stichting Vreedzaam, Stop- Straatintimidatie, COC, Centrum seksueel geweld, Stichting Zonta, Fair Space, Emancipator, Stichting Al Amal Utrecht, Sexmatters, Politie, UN Women, GGD.

5 Door bestaande lokale monitoren en onderzoeken (jaarlijkse inwoners enquête en de 3-jaarlijks onderzoek naar de veiligheidsbeleving van uitgaanspubliek) wordt een beeld gevormd van de trends en ontwikkelingen in straatintimidatie, zodat de aanpak waar nodig aangepast kan worden en de effectiviteit van het beleid bepaald. Voorts komen we door stedelijke bundeling en analyse van signalen tot oplossingen en verbeteringen met politie, handhaving en maatschappelijke partners/ organisaties/ netwerkpartijen.

Pssst, zal ik ff met je meelopen meisie?
LOSER
Heb je te maken gehad met intimidatie op straat? **Meld losergedrag en maak Utrecht veiliger.**

3. Pijlers

I. Bewustwording en normstelling

De meeste mensen vinden grensoverschrijdend gedrag abnormaal en ongewenst. Wij gaan een stap verder door het gedrag niet meer te accepteren. We maken het probleem op een directe en soms ook confronterende manier bespreekbaar. Vanuit daar gaan we op een positieve, constructieve manier het gesprek aan om het perspectief op wat we accepteren te kantelen en nieuwe normen en handelingsperspectieven aan te bieden. Hierbij is bewustwording essentieel, zowel bij potentiële daders als bij omstanders. Onderwijs, voorlichting en bewustwordingscampagnes moeten duidelijk maken dat dit gedrag niet normaal is.

- We betrekken jongens en mannen actief, we zetten ze aan het denken en geven ze een nieuwe sociale positieve norm mee.
- We werken samen met studentenverenigingen, sportclubs en onderwijsinstellingen.
- We pakken de problematiek wijkgericht aan.
- We vergroten de kennis over het probleem zodat we met elkaar het gesprek hierover aan kunnen gaan en het samen verminderen.
- We sluiten waar mogelijk aan bij bestaande netwerken, werkwijze en initiatieven.

Onderwijs

Het onderwijs heeft een wettelijke taak als het gaat om het meegeven en bespreken van zaken als gelijkwaardigheid, begrip voor elkaar, autonomie, verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie. Het bespreken van (on)gewenst gedrag en aanleren van ander gedrag is een grote stap. Dat vraagt veel voorbeelden en veel positieve bevestiging. Het liefst van een vertrouwde persoon, zoals de eigen leerkracht/docent. We ondersteunen scholen (PO-MBO) les te geven over relaties en seksualiteit, waarbij een veilig klimaat in de klas en op school een belangrijk middel is. Niet alleen tijdens de Week van de Lentekriebels, maar gedurende het schooljaar. En niet alleen over het thema Relaties en Seksualiteit, maar ook over veilige hechting, weerbaarheid en sociale verbinding tussen mensen en groepen. We verkennen daarbij de verbinding met stichting Vreedzaam voor goede aansluiting in taal en werkwijze.

Module Straatintimidatie:

Een module over straatintimidatie wordt toegevoegd aan het aanbod van lesmateriaal van de Vreedzame School. Er worden lessenseries ontwikkeld voor primair en voortgezet onderwijs. De lessen gaan over vormen van straatintimidatie, zoals non-verbale en verbale straatintimidatie, taalgebruik, groepsdruk en over reageren en hulpvragen. In de lessen worden relaties gelegd met de basisleerlijn van Vreedzaam, om koppelingen te maken met het zelfvertrouwen waar in alle leerjaren aan wordt gewerkt.

Samenwerking met onderwijsinstellingen (MBO- HBO-WO)

Verschillende onderwijsinstellingen hebben goede ervaringen opgedaan met interventies die helpen om het gesprek over sociale veiligheid te voeren en aan te jagen, en het bewustzijn van ongewenst gedrag te identificeren, bespreekbaar te maken en als nodig aan te pakken. Interventies die ook belangrijk zijn om de doelstellingen van dit actieplan te realiseren. We zien daarmee een belangrijke rol om actief kennisuitwisseling en samenwerking te organiseren tussen en met de onderwijsinstellingen. De onderwijsinstellingen hebben een groot en belangrijk bereik in onze stad onder studenten en hun medewerkers en zijn belangrijke partners om bij te dragen aan de sociale veiligheid in onze stad.

Communicatie

Communicatie sluit aan bij alle pijlers van de aanpak Straatintimidatie, maar heeft de grootste impact binnen pijler bewustwording en normstelling. Straatintimidatie komt voort uit een diepgeworteld maatschappelijk probleem. Er is dus een lange adem en voortdurende aandacht nodig. De komende jaren genereren we (blijvende) aandacht voor dit ongewenste gedrag met een pakket aan maatregelen en samenwerkingen. We focussen daarbij op seksuele straatintimidatie en daders. Maar er is ook aandacht voor intimidatie op grond van seksuele voorkeur en zichtbare geloofsovertuiging.

Met bewustwordingscampagnes genereren we aandacht voor het onderwerp, zodat alle inwoners straatintimidatie herkennen en bespreekbaar kunnen maken. En de norm op lange termijn écht verandert. Daarnaast dragen we met communicatie eraan bij dat slachtoffers zich gesteund en omstanders zich medeverantwoordelijk voelen. Daarvoor blijven we bekendheid geven aan het meldpunt straatintimidatie. Om de zichtbaarheid van de campagne te vergroten werken we samen of haken we aan op acties en campagnes van sportverenigingen, opleidingsinstanties, studentenverenigingen, de culturele sector of jongerenwerk.

Mannen en jongens als deel van de oplossing

Daarnaast werken verschillende partijen de komende jaren aan het actief betrekken van jongens en mannen om ze een nieuwe sociale positieve norm mee te geven, door traditionele opvattingen over mannelijkheid bespreekbaar te maken. Daar hoort bewustwording bij over de fysieke kracht en overmacht die mannen en jongens kunnen hebben op vrouwen en meisjes en de daarbij behorende verantwoordelijkheid. Meer nog gaat het over de (straat)cultuur van dagelijks seksisme, seksualisering, genderongelijkheid en alledaags geweld die bijdraagt aan het bagatelliseren, normaliseren, uitlokken en zelfs belonen van gendergerelateerd geweld. Ook zal er aandacht zijn voor wat een gezond perspectief is op wensen en grenzen. Hiervoor worden speciale workshops ingezet/ontwikkeld door onder andere Emancipator en Pretty Woman en in samenwerking met Jongerenwerk Utrecht.

Naast de inzet van workshops wordt nog meer ingezet op mannelijke rolmodellen, zoals sleutelpersonen met autoriteit uit de wijk en/of personen (bv. uit het jongerenwerk) waartegen opgekeken wordt door jonge mannen in de wijken. Van belang is dat mannen en jongens leren elkaar op hun gedrag aan te spreken. Ook worden creatieve initiatieven gestimuleerd om op een ludieke manier het gesprek aan te gaan.

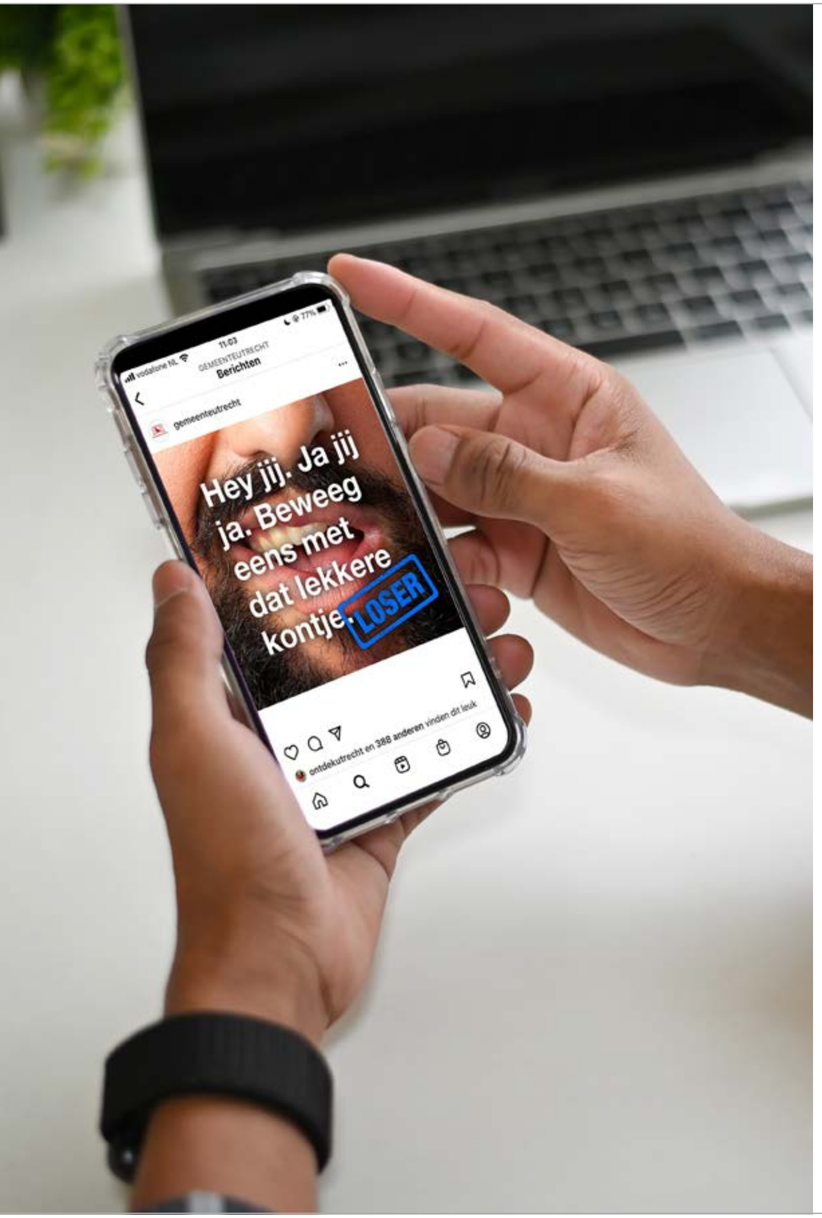
Kennisdeling

We verbeteren de kennisdeling en de toegankelijkheid van informatie over straatintimidatie en grensoverschrijdend gedrag in de openbare ruimte voor Utrechtse inwoners, professionals en partners. Dat gaat van het delen van voorbeelden en ervaringen, handvatten voor omstanders om te interveniëren, een basisworkshop voor professionals, een overzicht van zorgaanbieders die slachtoffers verder kunnen helpen, tot het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

Basisworkshop voor professionals en sleutelfiguren (door samenwerking partners)

We zijn allemaal opvoeders en hebben allemaal invloed in ons dagelijks handelen. Wat is er nodig voor een veilige, positieve cultuur op straat? Professionals en sleutelfiguren worden geactiveerd om als ‘change agents’ gedragsverandering in hun omgeving te stimuleren, met daarbij ook aandacht voor straatcultuur. Daarom ontwikkelen FairSpace en Emancipator een basisworkshop en toolkit in samenwerking met partners/organisaties in de stad, zoals JoU, Pretty Woman en Stichting Vreedzaam. Via de toolkit delen we kennis over straatintimidatie en de impact ervan. De toolkit leert hoe je het gesprek over straatintimidatie kan aangaan met bijvoorbeeld jongeren, buurtbewoners, of andere gemeenschapsleden. Onderdeel hiervan is aandacht voor de Vreedzame Straat gebaseerd op de uitgangspunten van de Vreedzame Wijk. De pijlers van de Vreedzame Wijk, werkwijze en samenwerking met professionals, bewoners, sleutelfiguren en verschillende partners in Utrecht van de Vreedzame stad Utrecht benutten we om de problematiek breed aan te pakken en te voorkomen. Na ontwikkeling van de workshops zetten we in op het Train the Trainers principe: we trainen lokale Utrechtse professionals in het geven van de training én zorgen ervoor dat zij weer andere professionals en sleutelfiguren kunnen trainen. Zo spreidt de kennis en eigenaarschap van deze workshop zich als een olievlek door onze stad.

Lokaal en participatief (de wijken in en interactief)

We organiseren in de wijken themabijeenkomsten rondom het onderwerp straatintimidatie voor kinderen, jongeren, ouders en sleutelfiguren in de wijk en sluiten zo veel mogelijk aan bij initiatieven of bijeenkomsten die er al zijn. Hierbij staat veiligheid in de openbare ruimte en het bespreekbaar maken van grensoverschrijdend gedrag centraal. Daarbij geven we nadrukkelijk aandacht aan de rol van jongens en mannen als deel van het probleem en oplossing. We gaan het gesprek met elkaar aan over hoe we met elkaar om willen gaan.

Sociale (on)veiligheid op straat is actief en structureel gespreks-onderwerp in onze reguliere overlegvormen en de overleggen met bondgenoten (zoals de ondernemers & religieuze instellingen) in de verschillende wijken. Vanuit de wijken is er gerichte inzet op verschillende vormen van overlast en onveilige situaties. De aanpak van straatintimidatie is en blijft onderdeel van deze werkwijze, waarbij ook de verbinding kan worden gelegd met de aanpak van andere vormen van overlast.

Nauwere samenwerking met het Utrechts studentenleven

Veel studentenverengingen in Utrecht pakken het onderwerp al voort-varend op. Door nauw met studentenverenigingen samen te werken, krijgen we meer kennis en inzicht rondom de behoeften van deze doelgroep. We hebben structureel overleg over hun behoeften en wat ze kunnen doen. De gesprekken zijn met een aantal verenigingen en met de belangenbehartiger van alle studentenverenigingen (Vidius). We richten ons ook op mogelijkheden voor het geven van workshops binnen de verschillende verenigingen.

Sportclubs

Het bevorderen van een veilig sportklimaat, het bespreken van ‘niet normaal gedrag’ en de norm veranderen is een belangrijk onderwerp op de agenda voor sportclubs en hierin wordt ook onderling kennis en ervaring met elkaar uitgewisseld. Waar nodig faciliteren we de samenwerking en kennisdeling bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten. Vanuit de sport wordt er bekeken of er bekende (en positieve) rolmodellen ingezet kunnen worden, die het bereik van ludieke campagnes kunnen vergroten.

II. Aanpak op straat

- We grijpen in waar nodig met gerichte maatregelen.
- We werken vanuit de wijk.
- We kijken naar de inrichting van de buurt en passen het aan als dat nodig is.
- We zorgen ervoor dat omstanders het gedrag kunnen herkennen en het kunnen stoppen.
- We scholen de professionals bij in het herkennen en het aanspreken van daders van dit gedrag.

Gerichte maatregelen waar noodzakelijk (n.a.v. meldingen)

Waar nodig treffen we gerichte maatregelen op die locaties waar dit gedrag vaak voorkomt, bijvoorbeeld door het anders inrichten van de openbare ruimte en het gerichter inzetten van toezicht. Op basis van de meldingen kunnen we hier nog gerichter fysieke aanpassingen doen. De input van de melders kan ook worden gebruikt voor

beleidsmatige keuzes. Ook gaan we kijken waar innovatie (slimme verlichting) een rol kan spelen.

Er is veel overlap in meldingen van straatintimidatie en meldingen en incidenten in het kader van (jongeren)overlast. Daarom wordt in de wijken de aanpak van straatintimidatie en de opvolging van meldingen hierover, geïntegreerd in de al bestaande wijkaanpakken op het gebied van jongeren(overlast), bijvoorbeeld: zichtbare aanwezigheid van THOR, wijkagenten, toezicht door vrijwilligers, jongerenwerk en/of aanvullende fysieke maatregelen zoals bijvoorbeeld verlichting en snoeien van struiken en inzet van flexibel (camera) toezicht. Dit wordt in de jeugdgroep/handhavingsoverleggen besproken.

De kennis in de wijken wordt benut bij de inzet van een maatwerk-aanpak voor een buurt. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande structuren zoals o.a. het Jeugd/handhavingsoverleggen om dit onderwerp op de kaart te zetten, te monitoren en zo nodig actie te ondernemen. Als het in een specifieke buurt een rol speelt wordt (seksuele) straatintimidatie expliciet meegenomen in de schouwen in de wijken. Er wordt gekeken naar mogelijke fysieke maatregelen naar aanleiding van (overlast)meldingen en meldingen van een onveilig gevoel. Het is belangrijk dat een diverse groep meeloopt, die de verschillende aspecten van de buurt goed vertegenwoordigt.

In een discussie- of gespreksavond die na de schouw gepland kan worden, bespreken we de problemen die tijdens de schouw naar voren zijn met zoveel mogelijk andere bewoners. Voor interventies naar aanleiding van de schouw luisteren we ook naar de suggesties van bewoners, als dit past binnen geldende regels en kaders. Indien mogelijk brengen we op basis van de schouw verbeteringen aan om de veiligheid te vergroten. Daarnaast kan ook worden gedacht aan het geven van de basisworkshop en creatieve initiatieven naar aanleiding hiervan voor buurtbewoners over het omgaan met lastige situaties en intimiderend gedrag.

Verder kijken we hoe we de informatie uit de meldingen beter kunnen laten aansluiten bij de behoefte van de partners uit het veld. Op deze wijze stellen we de partners beter in staat om de problematiek gericht aan te pakken en waar mogelijk maatwerk te bieden.

Handelingsperspectief omstanders (herkennen en ingrijpen)

Omstanders van straatintimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag leren hoe zij dit kunnen herkennen en ingrijpen. Dit doen we door tools te ontwikkelen om handvatten te bieden en inzet van workshops. Met partijen ontwikkelen we een handelingsperspectief voor omstanders en slachtoffer, een set aan praktische en concrete handvatten om te reageren op verbale en/of fysieke intimidatie: als het voor je neus gebeurt of als het je overkomt. Dit wordt beschikbaar gesteld via de website en via campagnes en partners wordt hier bekendheid aan gegeven.

Deskundigheidsbevordering bij professionals op straat

We zetten in op alertheid en praktische handvatten voor professionals werkzaam op straat zoals, toezichthouders, handhavers en jongerenwerkers. Een set aan praktische en concrete handvatten om te reageren op verbale en/of fysieke intimidatie. We reiken een ‘toolkit’

aan middelen aan om in gesprek te gaan met zowel daders als slachtoffers.

III. Aanpak dader

- We stellen duidelijke normen en grenzen.
- We handhaven waar nodig en bieden perspectief waar mogelijk.
- We scholen onze professionals.

Aanspreken op gedrag

Vanuit de nieuw te ontwikkelen deskundigheid op het onderwerp straatintimidatie spreken bijvoorbeeld handhavers daders aan op onwenselijk gedrag in de openbare ruimte. Een ideale situatie zou zijn dat sociale controle ontstaat op dit soort gedrag en niet wordt weggekeken. Dat betekent dat omstanders zich bewust zijn wat er gebeurt en dit afwijzen en weten wat ze kunnen doen om hier op een veilige manier een rol in te spelen. Ook wordt nagegaan of er in het kader van bewustwording van de dader mogelijkheden zijn om begeleid het gesprek tussen dader en slachtoffer aan te gaan, als het slachtoffer hier behoefte aan heeft. Of met andere mannen (en eventueel anderen) om inzicht te krijgen in hun problematisch gedrag en handelingsperspectief te krijgen voor meer constructief gedrag. Dit kan individueel of in groepsverband georganiseerd worden. In groepsverband wordt ingezet op maatwerk op dadergroepen, aansluitend op de aanpak Jeugdgroepen.

Lobby Strafbaarstelling

We steunen actief de lobby gericht landelijke wetgeving op strafbaarstelling van straatintimidatie. Zowel binnen G4 verband als gemeente individueel. We zien een rol voor onze BOA's die naast de politie optreden tegen straatintimidatie, omdat we dit binnen het leefbaarheidscriterium vinden passen. We hebben dit geagendeerd binnen de landelijke werkgroep 'brede verkenning boa' en blijven dit ook op andere plekken uitdragen.

IV. Ondersteuning slachtoffer

- We vergroten de bekendheid van het meldpunt.
- We verlagen de drempel om te melden.
- We reageren op elke melding en bieden ondersteuning als daar behoefte aan is.

Aandacht voor het meldpunt

Utrecht heeft een meldpunt (via www.utrecht.nl/straatintimidatie) waar zowel slachtoffers als omstanders (ook anoniem) melding kunnen maken van elke vorm van (straat)intimidatie. De inzet van het meldpunt en de mogelijke opvolging van meldingen worden geëvalueerd. De toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid wordt verbeterd. Het blijft belangrijk dat slachtoffers, zowel vrouwen als mannen, zich gaan en blijven melden. We zetten in op verhoging van de meldingsbereidheid en dat doen we onder andere via publieks-campagnes, partners en sleutelpersonen. Ook wordt aansluiting gezocht bij andere meldpunten binnen de gemeente zoals Gay Alert en het meldpunt van Art. 1 Midden Nederland.

Passende opvolging na melding

Elke melding wordt per wijk opgepakt en elke melder die gegevens achterlaat wordt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 5 werkdagen teruggebeld door de gemeente. Samen bespreken zij of, hoe en door wie de melder verder geholpen wil worden (bijvoorbeeld gesprekken met een hulpverlener of een andere vorm van nazorg). Er kan bijvoorbeeld worden doorverwezen naar Centrum Seksueel Geweld Utrecht of Pretty Woman (bij slachtoffers tussen de 12 en 23 jaar). Anonieme meldingen worden besproken met de partners in de handhavingsoverleggen.

4. Planning

Dit is de start van een langjarige inspanning om straatintimidatie als zodanig tot iets van het verleden te maken. Die inspanning zal op meerdere fronten geleverd moeten gaan worden. We kiezen voor tempo in het neerzetten van een aantal structurele veranderingen in aanpak en bewustwording.

De komende 1-2 jaar (korte/halflange termijn) zetten we in op de volgende acties:

- Diverse communicatiemiddelen, campagne, ludieke acties.
- Aandacht voor het meldpunt.
- Gerichte maatregelen waar noodzakelijk.
- Acties die bijdragen aan focus op daders:
  - Mannen en jongens als onderdeel van de oplossing
  - Kennisdeling
  - Voorlichting en onderwijs
  - Samenwerking met studentenverenigingen
  - Samenwerking onderwijsinstellingen

	Voorkomen		**Ingrijpen**	**Ondersteunen**
	Normstelling en bewustwording	**Aanpak op straat**	**Aanpak dader**	**Ondersteuning slachtoffer**
Inhoud & planning	Onderwijs Ondersteuning scholen *(korte termijn/halflange termijn)* Module straatintimidatie *(vreedzame school)* *(half lange termijn/lange termijn)* Samenwerking onderwijsinstellingen *(korte termijn/halflange termijn)*	Handelingsperspectief omstanders *(korte termijn/halflange termijn)*	Lobby strafbaarstelling *(korte termijn)*	Aandacht voor het meldpunt *(korte termijn)*
	Diverse communicatiemiddelen, campagne, ludieke acties en aandacht voor meldpunt *(korte termijn)*	Gerichte maatregelen waar noodzakelijk *(korte termijn)*	Aanspreken daders *(korte termijn/halflange termijn)*	Passende opvolging na melding *(reeds in werking)*
	Mannen en jongens als onderdeel van de oplossing *(korte termijn/halflange termijn)*	Deskundigheidsbevordering professionals *(halflange termijn/lange termijn)*	Dader-slachtoffer gesprekken *(lange termijn)*	
	Ontwikkelen van een basisworkshop/ toolkit *(korte termijn/halflange termijn)*			
	Kennisdeling *(korte termijn/halflange termijn)*			
	Nauwere samenwerking met studentenverenigingen *(korte termijn)*			

5.
Financiële paragraaf

In 2022 hebben we vanuit het budget veilige steden een aantal acties gedaan om de aanpak van straatintimidatie op de agenda te zetten. Tevens wordt door de gemeente Utrecht vanaf 2023 in ieder geval 150 000 euro jaarlijks aan middelen extra vrijgemaakt voor de uitvoering van het actieplan Straatintimidatie. Onderstaande kosten komen bovenop de kosten die de organisaties en gemeente Utrecht maken in bestaande aanpakken die een doorwerking hebben voor de aanpak van straatintimidatie, welke tevens in dit actieplan benoemd worden. Daarbij kan gedacht worden aan de werkzaamheden van Pretty Woman en JoU. Hoe hoog deze kosten zijn, zal afhankelijk zijn van de mate van inzet van o.a. deze organisaties in de uitvoering van het actieplan. Ook loopt het proces van het aantrekken van middelen vanuit het Rijk.

Inzet	2022	2023	2024	2025	2026
Ontwikkeling basisworkshop en toolkit	€ 25.500				
Train the trainer		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Communicatie-inzet en -middelen (advertising, wijkgerichte en doelgroepgerichte acties)	€ 54.500	€ 53.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Kennisdeling		€ 2.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Training en communicatie gebiedsgerichte aanpak/veilig uitgaan	€ 3.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Deskundigheidsbevordering toezicht en handhaving		€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Module Straatintimidatie Vreedzame School		€ 10.000			
Ondersteuning studentenverenigingen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Interactieve wijkbijeenkomsten voor verschillende doelgroepen		€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Handelingsperspectief omstanders (workshops)	€ 5.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
Workshops mannen emancipatie	€ 4.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
Inzet mannelijke rolmodellen		€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
Faciliteren platform kennisuitwisseling	€ 250	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Klankbordgroep (2x fysieke bijeenkomst)	€ 250	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Onvoorzien	€ 2.000	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Totaal	**€ 102.500**	**€ 150.000**	**€ 150.000**	**€ 150.000**	**€ 150.000**

6. **Bijlagen**

Bijlage 1: Samenvatting

Voorkomen, ingrijpen waar noodzakelijk en ondersteunen waar nodig. Straatintimidatie pakken we het beste aan met een samenhangend pakket aan maatregelen en beleid gericht op voorkomen, ingrijpen en ondersteunen. Onze aanpak is dan ook gestoeld op de volgende vier pijlers:

I. Bewustwording en normstelling
De meeste mensen vinden grensoverschrijdend gedrag abnormaal en ongewenst. Wij willen een stap verder gaan door het gedrag niet meer te accepteren. We gaan op een positieve, constructieve manier het gesprek aan om het perspectief op wat we accepteren te kantelen en nieuwe normen en handelingsperspectieven aan te bieden. Hierbij is bewustwording essentieel, zowel bij potentiële daders als bij omstanders. Onderwijs, voorlichting en bewustwordingscampagnes moeten duidelijk maken dat dit gedrag niet normaal is. Daarnaast slaan verschillende partijen de handen ineen om jongens en mannen actief te betrekken om ze een nieuwe sociale positieve norm mee te geven door traditionele opvattingen over mannelijkheid bespreekbaar te maken. Ook gaan we nauwer samenwerken met studentenverenigingen, onderwijsinstellingen (MBO/HBO/WO) en sportclubs. En wordt een module straatintimidatie toegevoegd aan de Vreedzame School. Belangrijk is de te ontwikkelen workshop in samenwerking met partners/organisaties in de stad voor professionals, vrijwilligers (zoals buurtvaders) en sleutelfiguren binnen maatschappelijke organisaties en religieuze instellingen zodat ze beschikken over een toolkit die hen helpt bij voorkomen, signalering en aanpak van de problematiek, op eenduidige wijze. We hebben daarbij aandacht voor de goede aansluiting bij de bestaande werkwijze van deze professionals en sleutelfiguren, zodat zij hier effectief uitvoering aan kunnen geven. Onderdeel hiervan is aandacht voor de Vreedzame Straat gebaseerd op de uitgangspunten van de Vreedzame Wijk. Centraal staat het bijdragen aan een veilige positieve sociale gemeenschap en het bewust worden dat we daar elke dag invloed op hebben.

II. Aanpak op straat
Omstanders spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van straatintimidatie. Het gaat hier ook om handelingsperspectief om in te kunnen grijpen als het voor je neus gebeurt of als het je overkomt. Waar nodig treffen we gerichte maatregelen op die locaties waar dit gedrag (relatief vaak) voorkomt, bijvoorbeeld door het anders inrichten van de openbare ruimte en het inzetten van toezicht of jongerenwerkers. Daarbij heeft de bevordering van deskundigheid van professionals in het veld onze prioriteit.

III. Aanpak dader
Bij het aanpakken van straatintimidatie is het van belang om duidelijke normen en grenzen te stellen. We blijven de ontwikkelingen in de landelijke wetgeving voor strafbaarstelling dan ook steunen en blijven uitdragen dat we daarin een rol zien voor onze boa's die naast de politie optreden tegen straatintimidatie. We spreken daders aan op hun gedrag en bevorderen de deskundigheid bij boa's en het jongerenwerk. Waar mogelijk wordt ingezet op interventies om gedragsverandering te stimuleren. Ook wordt gezocht naar mogelijkheden voor dader-slachtoffer gesprekken.

IV. Ondersteuning slachtoffer
We vergroten de toegankelijkheid en bekendheid van het meldpunt. Hiermee worden we in staat gesteld om opvolging te geven aan incidenten, zoals we dat ook bij andere vormen van overlast en onveilige situaties doen. Op basis van persoonlijk contact zal steeds worden bezien welke acties nodig zijn. Trainingen kunnen ook onderdeel gaan uitmaken van de ondersteuning van slachtoffers.

Bijlage 2: Wat doen we allemaal al?

In Utrecht wordt breed en langjarig ingezet op het creëren van een pedagogisch en sociaal veilig klimaat om respectvol en vreedzaam met elkaar om te gaan. Naast tal van fysieke en sociale (beleids)maatregelen en -initiatieven die zich (in)direct richten op ondersteuning en verbetering van de veiligheid in de openbare ruimte bestaan er een scala aan educatieve en sociale maatregelen die zich meer richten op sociale veiligheid. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- De ontwikkeling van de inclusie-aanpak waarvan de aanpak van straatintimidatie integraal onderdeel uitmaakt.
- De Gemeente Utrecht heeft een meerjarig convenant gesloten binnen het programma Veilig Uitgaan waarbij verschillende partijen (zoals Koninklijke Horeca Nederland, ondernemers, politie) een veelheid aan maatregelen en acties inzetten ten behoeve van de algemene veiligheid. De inzet daarbij is voorkoming van escalaties en grensoverschrijdende gedragingen zowel binnen als buiten de locaties. Dit door middel van veiligheidsmetingen, monitoring en actueel inzicht op de veiligheid openbare ruimte met behulp van camera's, fysiek toezicht en schouwen. Daarnaast hebben een aantal ondernemers en hun personeel de training SaferClubbing van SexMatters gevolgd. Ook is de campagne 'Ben je oké?' van Rutgers ingezet.
- Er worden regelmatig in de verschillende wijken overleggen gevoerd over veiligheid op straat met de belangrijkste partners uit de wijk.
- Meldingen die binnenkomen via het Meldpunt Straatintimidatie worden opgevolgd. Meldingen worden besproken in het handhavingsoverleg van de wijk om te beoordelen of hierop gerichte maatregelen kunnen worden genomen. Bijvoorbeeld aanpassingen in de fysiek omgeving waardoor er een veiligere en aangenamere sfeer ontstaat.
- De handhavers van de gemeente zijn zichtbaar in alle wijken. Zij zijn er om de stad leefbaar, veilig, schoon en bereikbaar te houden. In handhavingsoverleggen wordt overlast besproken en worden de hotspots bepaald, waar de handhavers gericht op worden ingezet. Voorts worden wijkboa's ingezet in de wijken. Ze leggen contact met bewoners, jeugd en ondernemers. Ze signaleren problemen en zoeken in samenwerking met bewoners en partners naar oplossingen voor problemen die soms al langer spelen.
- De politie heeft ten aanzien van straatintimidatie door hun 24/7 aanwezigheid een signalerende en preventieve rol. Ondersteunend hieraan zetten zij actief op dit thema in middels het Uitgaans-Interventieteam (UIT-team). Het UIT-team surveilleert tijdens uitgaansnachten en heeft als kerntaak het signaleren van normafwijkend gedrag.
- Er wordt op verschillende manieren ingezet op een sterke sociale basis, zoals vanuit het Jongerenwerk en Pretty Woman wordt ingezet op preventie (seksuele voorlichting/educatie van jongeren) en begeleiding (begeleiding jongeren, weerbaarheid, wensen/grenzen). Pretty Woman geeft seksuele voorlichtingen voor zowel jongens als meisjes op verschillende middelbare scholen in Utrecht en omgeving. Deze voorlichtingen zijn onderverdeeld in de thema's 'Intro & Basisles', 'Liefde, Relaties en Wensen & Grenzen', 'Jouw Lichaam, Mijn Lichaam' en 'Social Media & Sexting'. Binnen de voorlichtingen ligt de nadruk op 'hoe wil jij benaderd worden?', 'hoe benader je een ander?' en 'wat doe je als je dit wel of niet wederzijds is?'.
- De Utrechtse onderwijsinstellingen richten zich – naast de basisvoorwaarden van gedragscodes – op het inrichten van een laagdrempelige meldingsstructuur en het voeren van het gesprek over ongewenst gedrag.
- Het onderwijs wordt in bepaalde mate extra ondersteund in het goed geven van relationele en seksuele vorming waarbij een veilig klimaat in de klas en op school een belangrijk middel is.
- Dit jaar is de landelijke campagne 'blijf je stil of praat je er over' in de sport ook in Utrecht opgestart. In verenigingen en sportclubs wordt aandacht gevraagd en het gesprek gevoerd over een positieve sportcultuur en veilig leefklimaat, zowel van en voor deelnemers/sporters als professionals in openbare gelegenheden als sportverenigingen en zwembaden en ook in de wijken en op straat (trapveldjes of evenementen etc).

Bijlage 3: Relevante organisaties

NB: Dit betreft geen uitputtende lijst, in de uitvoering van het plan kunnen meer relevante organisaties worden betrokken.

Art. 1 Midden Nederland (Art 1 MN)

Art. 1 MN is het expertisecentrum voor gelijke behandeling en tegen discriminatie in de provincie Utrecht. Inwoners en instanties kunnen een melding doen van discriminatie. Art 1 MN neemt de melding in behandeling en ondersteunt/bemiddelt waar nodig is. Naast de meldingsregistratie geeft Art 1 MN onder andere trainingen en workshops op scholen en anderen geïnteresseerden.

Buurtteams

Buurtteams bestaat uit Buurtteams Jeugd & Gezin en de buurtteamorganisatie Sociaal Utrecht.

Buurtteams Jeugd & Gezin hebben als hoofddoelstelling om een stabiele gezinssituatie te realiseren of daarin een duurzame verbetering te organiseren. Daarbij is specifiek aandacht voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren en het waarborgen van hun veiligheid. De Buurtteams bieden basishulp aan jeugdigen en gezinnen bij opvoeden en opgroeien.

Buurtteamorganisatie sociaal levert laagdrempelige sociale basiszorg aan inwoners van Utrecht. Professionals, verdeeld over buurtteams in de stad, zijn er voor alle mensen die vragen of problemen hebben waar zij zelf niet meer goed uitkomen. Buurtteams helpen mensen bij het vinden van oplossingen om zo zelfstandig mogelijk te kunnen leven en wonen.

Centrum Seksueel Geweld Utrecht

Het Centrum Seksueel Geweld is het de organisatie voor (acuut) seksueel geweld) en is een samenwerkingsverband tussen ziekenhuizen, GGD, GGZ, politie en Slachtofferhulp Nederland. Het Centrum Seksueel Geweld is beschikbaar in heel Nederland, verdeeld over 16 regio's. Slachtoffers van seksueel misbruik zoals aanranding of verkrachting kunnen bij het Centrum hulp ontvangen. Het gaat hierbij om forensische, medische of psychische hulp.

COC

Het COC is een belangenvereniging en zet zich in voor gelijke rechten, emancipatie en sociale acceptatie van LHBTI's in Nederland en het buitenland. Zij concentreren zich voornamelijk op jong & school, 50plus, (politieke) belangenbehartiging, veiligheid, cultuur & geloof en internationale belangenbehartiging. Het COC beschikt ook over een speciale raadgevende status bij de VN.

Emancipator

Emancipator is een stichting die gendergelijkheid nastreeft, door zich specifiek te richten op mannenemancipatie – de bijdrage van jongens en mannen aan vrouwen – en lhbtqia+-emancipatie door de bevrijding van jongens en mannen uit het knellende keurslijf van traditionele schadelijke mannelijkheden. Emancipator probeert bewustzijn en oplossingen te creëren bij mannen over de effecten van gender-ongelijkheid bij o.a. arbeid, veiligheid en seksualiteit. Dit draagt ook bij aan de vrouwenemancipatie. Hiervoor werkt de Emancipator samen met andere organisaties en geeft het trainingen over het belang van mannenemancipatie.

Fairspace

Fairspace is onderdeel van een internationale beweging van vrijwilligers en activisten. De professionals van Fairspace zetten zich in voor een inclusieve samenleving. Dit houdt in dat iedereen ongeacht geslacht, ras, gender of uiting van gender, zich veilig voelt in de openbare ruimte. Fairspace werkt hieraan door workshops/trainingen te geven maar geeft ook beleidsadviezen aan onder meer gemeentes.

Onderwijsinstellingen

Onderwijsinstellingen in het middelbaar en hoger onderwijs bieden educatie aan jongeren. Dit wordt aangeboden op middelbare scholen, Hogescholen en Universiteiten.

De onderwijsinstellingen zijn een leeromgeving waarbij de leerlingen en studenten de mogelijkheid krijgen om hun kennis en capaciteiten te ontwikkelen. Daarnaast zijn de scholen een leeromgeving waar de sociale normen ontwikkeld kunnen worden.

Politie

De verantwoordelijkheid van de politie is gericht op het opsporen van strafbare feiten en op het handhaven van de openbare orde.

Pretty Woman en Best Man

Pretty Woman en Best Man is een samenwerking tussen Stichting Specifieke Jeugdprojecten en De Rading Jeugd- en Opvoedhulp. Pretty Woman verleent sinds de jaren negentig hulp aan meiden die slachtoffer zijn of dreigen te worden van een misbruikrelatie of van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Sinds 2018 is Best Man ontstaan om dezelfde hulpverlening aan jongens te bieden.

Dit gebeurt door middel van groepshulp, een-op-een ondersteuning en trainingen. Daarnaast geeft Pretty Woman/Best Man seksuele voorlichtingen op middelbare scholen, bieden zij deskundigheids-bevorderingen voor professionals en zijn ze beschikbaar voor telefonische consultvragen vanuit professionals.

Rutgers

Rutgers is het expertisecentrum over seksualiteit. Rutgers voert onderzoeken uit over de rol van seksualiteit in de maatschappij volgens de burgers. Daarnaast geeft het o.a. trainingen en voorlichtingen.

Sexmatters

Sexmatters is een stichting die streeft naar een inclusieve en sociaal veilige samenleving waarin iedereen ongeacht diens gender- en seksuele identiteit zichzelf kan zijn en er geen ruimte is voor grens-overschrijdend gedrag. Sexmatters geeft workshops en trainingen om bewustwording te creëren en kennis te vergroten. De doelgroep van Sexmatters zijn jongeren en studenten en de mensen uit hun directe omgeving.

Sport Utrecht

Sport Utrecht zet zich in voor sporten en bewegen door een laag-drempelig aanbod in de wijken en biedt ondersteuning aan sport-verenigingen. Sport Utrecht richt zich op zowel lokale buurtnetwerken in de wijk als ook op thema's die de gehele stad betreffen. Het werkt hierbij samen met verschillende maatschappelijke partners.

Stichting Al Amal

Stichting Al Amal zet zich in voor personen met een migratie-achtergrond die moeite hebben om te participeren in de Nederlandse samenleving. Al Amal betekent 'hoop' in het Arabisch. Zij hebben de hoop dat de positie van personen met een migratieachtergrond in de Nederlandse samenleving verbeterd. Al Amal biedt hulp om het welzijn van de desbetreffende personen te verbeteren. De hulp richt zich met name op gezondheid, opvoeding, (sociale) veiligheid en praktische hulpverlening. Hiervoor zijn verschillende programma's opgezet.

Stichting Jongerenwerk Utrecht (JoU)

De jongerenwerkers van JoU zijn er voor alle jongeren tussen 10 en 23 jaar in Utrecht, vooral als ze een steuntje in de rug nodig hebben. Ze kennen de leefwereld van jongeren en zijn waar zij zijn: in alle wijken op straat, op school, thuis, in buurthuizen, op sportclubs en online. Zo hebben ze goed zicht op hun behoeften, obstakels en mogelijkheden. Ze leggen actief contact, stimuleren jongeren in hun ontwikkeling en moedigen hen aan om hun tijd op een positieve manier te besteden. Ze zijn mede-opvoeders en werken hierin samen met de omgeving van de jongere zoals met ouders, vrienden, scholen, buurtteams, Sport Utrecht en sportverenigingen, muziek- en cultuurpartners, Pretty Woman, wijkorganisaties, bewoners, politie, gemeente. Naast groepsactiviteiten zoals samen chillen, koken, praten, muziek maken en sporten biedt JoU ook individuele begeleiding en coaching, talentontwikkeling, participatie en identiteitsontwikkeling.

Stichting Vreedzaam

Stichting Vreedzaam zet zich in om kinderen en jongeren voor te bereiden op deelname aan de democratische samenleving. Stichting Vreedzaam doet dit door scholen, instellingen, wijken en overheden te ondersteunen via verschillende programma's. Voorbeelden van deze programma's zijn De Vreedzame School en De Vreedzame Wijk.

Bij Vreedzame School wordt een klas als een leefgemeenschap beschouwt waarbij de kinderen leren volgens welke democratische principes de Nederlandse samenleving is ingericht. De Vreedzame Wijk is een vervolg hierop. De burgerschap competenties vanuit de scholen wordt hiermee ook toegepast in de wijk waardoor er een brede aanpak voor kinderen en ouders.

Stichting Zonta

Zonta is een wereldwijde netwerkorganisatie die bouwt aan een betere wereld voor vrouwen en meisjes. Die betere wereld is een samenleving waarin vrouwen en meisjes zich sterk voelen en sterk staan doordat zij gelijke kansen krijgen, weten hoe zij belangrijke posities kunnen verwerven en met erkenning en respect behandeld worden.

Zonta heeft meerdere regionale afdelingen waaronder Zonta Utrecht. Zonta Utrecht zet zich in voor meer vrouwen in de politiek en in (de top van) het bedrijfsleven. Ook maakt zij zich sterk voor een veilige stad (Safe Streets). In dat kader organiseert Zonta Utrecht jaarlijks de campagne Orange the World – een actie om geweld tegen vrouwen te voorkomen en uit te bannen. Dit doet zij samen met de gemeente

Utrecht, de GGD, Veilig Thuis en vrouwenorganisaties UN Women, Soroptimist International, YWCA en de VVAO.

Stop Straatintimidatie

Stop Straatintimidatie begon als burgerinitiatief en is sinds 2016 een stichting. De visie is een samenleving waarin iedereen gelijke toegang en een veilig heeft in de Openbare Ruimte zonder belemmering of hinder van derden. Slachtoffers van straatintimidatie kunnen bij de stichting hun ervaringen delen. Met deze monitoring probeert Stop Straatintimidatie het onderwerp bespreekbaar te maken en strafbaar te stellen.

Thirty 030

Thirty 030 is een organisatie van ambassadeurs voor de stad Utrecht, verdeeld over de wijken. De ambassadeurs zijn jonge mensen die met frisse ideeën een tegengeluid willen bieden maar tegelijkertijd willen verbinden. Hiervoor zijn verschillende projecten geweest. Zoals jonge inwoners in gesprek te laten gaan met oudere inwoners, campagne om jongeren te laten praten over mentale problemen en via campagne zorgen dat jongeren naar de stembus gaan tijdens de verkiezingen.

UN Women

UN Women is de organisatie van de Verenigde Naties voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. In samenwerking met lokale maatschappelijke organisaties werkt UN Women aan projecten in 90 landen, waaronder ‘Safe Streets’ in Nederland.

Colofon
September 2022

www.utrecht.nl/straatintimidatie

Fotografie:
Voorpagina: still uit film gemaakt door Delta3, Den Haag
Overig beeld: Gemeente Utrecht, Shutterstock

Concept, lay out en beeldredactie:
Enof creatieve communicatie